

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เรื่อง การเก็บภาษีสรรพสามิตจากเครื่อง UPS (Uninterruptible Power Supply)

กรมสรรพสามิต ได้มีหนังสือ ที่ กค ๐๖๐๗/๓๕๔๕๕ ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๔๖ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า พระราชบัญญัติพิกัดอัตราภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๒๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติพิกัดอัตราภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๔ และพระราชกฤษฎีกากำหนดประเภทสินค้าตามพิกัดอัตราภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๐ กำหนดให้แบตเตอรี่เป็นสินค้าที่อยู่ในพิกัดอัตราภาษีสรรพสามิต ประเภทที่ ๐๘.๙๐ (๔) ต้องเสียภาษีสรรพสามิตในอัตราตามมูลค่าง่ายละ ๓๐ และประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง ลดอัตราและยกเว้นภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ๔๒) ลงวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๔๐ กำหนดให้ลดอัตราภาษีสรรพสามิตของแบตเตอรี่ลงเหลือตามมูลค่าง่ายละ ๑๐ แต่โดยที่พระราชบัญญัติพิกัดอัตราภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๒๗ ไม่ได้กำหนดความหมายของแบตเตอรี่ไว้ ซึ่งสารานุกรมไทย ฉบับราชบัณฑิตยสถาน เล่ม ๑๗ อธิบายความหมายไว้ว่าเป็นกลุ่มเซลล์ไฟฟ้าหลายเซลล์ต่อกันอยู่ แต่ละเซลล์ไฟฟ้าเป็นเครื่องสำเร็จที่มีส่วนประกอบอันเหมาะสมซึ่งสามารถแปลงพลังงานเคมีให้เป็นพลังงานไฟฟ้าได้ และตามพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒ ให้ความหมายว่า เป็นหมู่ของเซลล์ไฟฟ้าซึ่งต่อกันอยู่อย่างอนุกรมหรืออย่างขนาน หรือทั้ง ๒ อย่าง

กรมสรรพสามิตเห็นว่า เครื่อง UPS (Uninterruptible Power Supply) สามารถสะสมพลังงานไฟฟ้าเพื่อการสำรองเก็บไว้แล้วจ่ายพลังงานไฟฟ้าออกมาเมื่อกระแสไฟฟ้าขาดไป ถือว่าเครื่อง UPS ทำงานเสมือนเป็นตัวเก็บประจุไฟฟ้าที่สามารถสะสมพลังงานแล้วจ่ายกระแสไฟฟ้าออกใช้งานเช่นแบตเตอรี่และถือว่าเป็นสินค้าที่อยู่ในพิกัดอัตราภาษีสรรพสามิต ประเภทที่ ๐๘.๙๐ (๔) ต้องชำระภาษีสรรพสามิตลักษณะแบตเตอรี่ จึงขอหารือว่าความเห็นดังกล่าวถูกต้องหรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๓) ได้พิจารณาข้อหาดังกล่าวและได้ฟังคำชี้แจงข้อเท็จจริงจากผู้แทนกระทรวงการคลัง (กรมสรรพสามิตและกรมศุลกากร) และ ผู้แทนคณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย แล้ว เห็นว่า จากการตรวจสอบเหตุผลของ การตราพระราชกฤษฎีกากำหนดประเภทสินค้าตามพิกัดอัตราภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๐ ปรากฏว่า เหตุที่กำหนดให้แบตเตอรี่เป็นสินค้าที่ต้องเสียภาษีสรรพสามิต เพราะในการผลิตแบตเตอรี่และถ่านไฟฉายทำให้เกิดมลภาวะและเมื่อใช้แล้วก็ป็นขยะที่มีพิษและยากแก่การจัด

อันเป็นภาระของสังคมที่จะต้องแก้ไขภัยจากมลภาวะดังกล่าว แสดงให้เห็นว่า เจตนารมณ์ในการเก็บภาษีสรรพสามิต จากแบตเตอรี่นั้นมุ่งหมายไปที่คุณสมบัติของวัตถุที่ประกอบเป็นแบตเตอรี่ กล่าวคือ เป็นการเก็บภาษีจากแบตเตอรี่โดยสภาพ

สำหรับเครื่อง UPS (Uninterruptible Power Supply) นั้น ประกอบด้วย อุปกรณ์ต่าง ๆ คือเครื่องอัดแบตเตอรี่ (Charger) แบตเตอรี่ (Battery) เครื่องเปลี่ยนกระแสไฟฟ้า (Inverter) และอุปกรณ์อื่น ๆ โดยมีหน้าที่ ประเภท และขนาดแตกต่างกันตามลักษณะการใช้งาน ซึ่งหน้าที่และประสิทธิภาพของเครื่อง UPS ขึ้นอยู่กับประเภท ขนาด และเทคโนโลยีของอุปกรณ์ที่ประกอบเป็นเครื่อง UPS เช่น บางชนิดสามารถปรับแรงดันไฟฟ้าให้มีความสม่ำเสมอ บางชนิดเพียงแต่ทำหน้าที่สำรองไฟและนำมาใช้เมื่อไฟดับ นอกจากนี้ ยังปรากฏข้อเท็จจริงด้วยว่า เมื่อใช้งานไปได้ระยะเวลาหนึ่งแบตเตอรี่ในเครื่อง UPS จะหมดอายุและต้องมีการเปลี่ยน

เมื่อพิจารณาข้อเท็จจริงดังกล่าวจะเห็นได้ว่า แบตเตอรี่เป็นเพียงส่วนประกอบหนึ่งของเครื่อง UPS และในทางกายภาพสามารถแยกแบตเตอรี่ออกจากอุปกรณ์อื่นได้ อีกทั้งการใช้งานของเครื่อง UPS มีความแตกต่างจากแบตเตอรี่ ดังนั้น คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๓) จึงมีความเห็นในปัญหาตามข้อหาเรื่องนี้ว่า เครื่อง UPS ไม่ใช่แบตเตอรี่ และเฉพาะแบตเตอรี่ที่ใช้กับเครื่อง UPS (ไม่ว่าจะอยู่ในเครื่อง UPS หรือที่แยกออกจากเครื่อง UPS ได้) เท่านั้น ที่ต้องเสียภาษีสรรพสามิต ประเภทที่ ๐๘.๙๐ (๔) โดยการจัดเก็บภาษีสรรพสามิตต้องจัดเก็บจากมูลค่าต่อหน่วยของแบตเตอรี่ มิใช่ตามมูลค่าต่อหน่วยของเครื่อง UPS

(ลงชื่อ) พรทิพย์ จาละ

(นางสาวพรทิพย์ จาละ)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มีนาคม ๒๕๕๗